

ΟΙ ΓΕΡΟΙ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΚΩΣΤΗΣ. — ΔΕΣΠΟΙΝΑ, γυναίκα του. — ΝΙΤΣΑ, έγγονή τους.

Ἡ σκηνὴ στὴν Ἀθήνα. Ἐποχὴ σύγχρονη.

[Κρεβατοκάμαρα. — Στὸ βάθος ἡ κεντρικὴ εἴσοδος. Δεξιὰ ἓνα παραβάν πὺν κρύβει τὸ κρεβάτι. Στὸν τοῖχο εἰκονοστάσι' μπροστὰ στὸ εἰκονοστάσι τρεμοφέγγει ἓνα ροζ καντηλάκι. — Στὸν ἀριστερὸ τοῖχο τραπέζακι μὲ διάφορα μικροπράγματα' ἀπάνω ἀπ' τὸ τραπέζι καθρέφτης. — Στὸν πλευρικὸ τοῖχο παράθυρο πὺν βλέπει στὸ δρόμο. Ἀντικυρὸ ἄλλο παράθυρο πὺν βλέπει στὸν κήπο. — Σὲ κατάλληλη θέση ἓνα μαγαλάκι μὲ ζωερὴ φωτιά. — Ἐνα διβάνι μὲ πολλὰ μαξιλαράκια. — Στὴ μέση ἓνα στορογγυλὸ τραπέζι. Ἀπάνω : ἓνα τσαγερό, ἓνα φλιντζάνι τοῦ τσαγιοῦ μὲ τὸ κουταλάκι μέσα, μιὰ ἄσπρη πετσέτα ριχμένη, μερικά βιβλία. Ἐνας κεροστάτης. — Μιὰ λάμπα ρίχνει τὸ γαλήνιο φῶς της σὲ ὅλα τὰ πράγματα. — Δεξιὰ κι' ἀριστερὰ στὸ τραπέζι ἀπὸ μιὰ εὐρύχωρη ἀναπαυτικὴ πολυθρόνα κι' ἀπὸ ἓνα σκαμνάκι μπροστὰ γιὰ τὰ πόδια. — Ὅταν ἀνοίγη ἡ αὐλαία ὁ Κωστής καὶ ἡ Δέσποινα κἀθονται στὶς πολυθρόνες αὐτὲς' ἡ Νίτσα μ' ἑλαφρὸ φορεμάτακι τοῦ χοροῦ σιάζεται μπρὸς στὸν καθρέφτη. — Ὁ Κωστής - γέρος καμμιά ἑβδομηνταριά χρονῶ - μὲ τὸ κεφάλι γεμμένο πίσω, ξεκοκκίζει τὸ κομπολόι του. — Ἄσπρα μαλλιά. — Φορεὶ κοιτωνίτη. — Ἡ Δέσποινα - ὡς ἑξήντα χρονῶ - ὠμορφη γριουῖλα. Φορεὶ γυαλιὰ περασμένα στ' αὐτιά καὶ διαβάζει κάποιου βιβλίου, κρατῶντας τὸ ψηλά. — Ντυμένη μὲ ρόμπα τοῦ σπιτιοῦ. — Κανεὶς δὲ μιλεῖ καθέννας κάνει τὴ δουλειὰ του. — Χειμωνιάτικο βράδυ' περασμένη ἡ ὥρα.]

Δέσπ. (σὲ λίγο' ἀκουμπᾷ τὸ βιβλίο στὰ γόνατά της, βγάζει τὰ γυαλιὰ της, τὰ σκουπίζει μὲ τὸ μαντηλάκι της ἀγρίζοντάς τα μὲ τὸ στόμα' χωρὶς νὰ γυρῶν πίσω της). Μὰ ἀκόμα αὐτὴ ἡ τουαλέττα ; ... Ἦρθες νὰ μᾶς καληνυχτίσης κι' ἐσὺ ξεχάστηκες μπρὸς στὸν καθρέφτη ! .. Ἀργεὶς πολὺ, παιδί μου ...

Νίτσα. Ἄχ, μὰ δὲν ξέρεις, γιὰγιάκα μου ... προσπαθῶ νὰ πιάσω αὐτὰ τὰ μαλλιά ἐδῶ ...

Κωστ. (χαμογελώντας χωρίς να γυρίζει). Μπᾶ;!.. μὰ ὁ πνιγμένος πιάνεται ἀπὸ τὰ μαλλιά του.

Νίτσα. Κι' ἐγώ, πνιγμένη εἶμαι...

Δέσπ. Κουταμάρες!..

Νίτσα (παίζοντας). Ἐπὸ εὐτυχία!.. Νὰ ἐμφανίζεσαι γιὰ πρώτη φορὰ στὸν κόσμον... σὲ χορό!.. Ἐχω μιὰ ταραχή!.. (ἀποτελειώνοντας τὴν τουαλέττα της). Ἄ!.. ὦραϊα τὰ κατάφερα!.. (ἔρχεται μπροστὰ τους, κοντὰ στὴ γιαγιά της). Καὶ τώρα, νὰ με!

Δέσπ. (ἀνασηκώνει τὸ κεφάλι, ἀκουμπᾷ τὰ γυαλιὰ καὶ τὸ βιβλίον στὸ τραπέζι. Χαμογελᾷ). Ἄ, μπράβο! σωστὴ πεταλούδα... (γυρνᾷ κατὰ τὸν Κωστῆ). Ἐ;...

Κωστ. (κᾶπως ἀδιάφορα). Ναί... ναί,...

Δέσπ. (στὴ Νίτσα). Γιὰ γύρισε νὰ σὲ καμαρώσω...

Νίτσα (κάνει μιὰ ὄμορφη βόλτα κ' ἔστερα στέκεται καὶ ρωτᾷ βέβαιη γιὰ τὴν ἀπάντησιν). Ἐγκρίνεται;

Δέσπ. Μὰ θέλει καὶ ρώτημα; Ἐγκρίνεται καὶ ὑπογράφεται. Ἐλα τώρα νὰ βάλωμε τὴν ὑπογραφή μ' ἓνα φιλάκι... (κάνει νὰ τὴν τραβήξῃ).

Νίτσα (φοβισμένη). Μή, μή!.. σιγά!.. θὰ φύγῃ τὸ χνουδι τῆς πεταλούδας!.. Νά, ἔτσι... (μὲ τὰ χεράκια της πίσω, γέρνει μόνον τὸ κεφάλι, κρατώντας μακριὰ τὸ σῶμα της. Φιλοῦνται μὲ τὴν ἄκρην τῶν χειλιῶν)... Καὶ καληνύχτα.

Δέσπ. Κῦτταξὲ νὰ μὴν κρυσώσῃς μ' αὐτὸ τὸ χιόνι!.. Κ' εἶνε κι' ὁ μπαμπᾶς σου λίγο ἀδιάθετος ἀπόψε...

Νίτσα. Μὲ ἀμάξι θὰ πάμε, μὲ ἀμάξι θὰ γυρίσουμε (κάνει νὰ φύγῃ. Γυρίζει). Μά... γιὰ σταθῆτε!

Δέσπ. Τί;

(Ὁ Κωστῆς τραβάει τὸ φλυτζάνι κι' ἀνακατώνει μὲ τὸ κουταλάκι).

Νίτσα. Νὰ κάνωμε μιὰ γενικὴ πρόβα.

Δέσπ. Τί πρόβα;

Νίτσα. Νά!.. Ἄς ποῦμε πῶς ἐδῶ εἶνε ἡ σάλα τοῦ χοροῦ... Γύρω-γύρω κυρίες καὶ πλῆθος καβαλλιέροι... (ὁ Κωστῆς πίνει). Μὰ μὴν πίνῃς τώρα χαμομήλι, παπποῦ!.. Ἡ στιγμὴ εἶνε ἐπίσημη!.. (Ὁ παπποῦς σταματᾷ καὶ τὴν κυτιάξῃ). Ἐγὼ μπαίνω μὲ τὸ μπαμπᾶ τὰ χάνω... μὰ δὲν ἀποδειχνομαί. Μὲ παίρνει ἡ οἰκοδέσποινα, μὲ συνιστᾷ... ὅλοι μὲ περιτριγυρίζουν... Ἐχουν κᾶτι μουσικὰ κρεμασμένες... τσαλακωμένες... Σ' ἐνός τὸ αὐτὶ εἶνε ἀκόμη λίγη ποῦντρα ἀπὸ τὸ κουρεῖο, ὅπως καμμιὰ φορὰ στοῦ μπαμπᾶ... Ἐνας ἀπ' αὐτούς, στραβοπόδης, μὲ γουριμένα μάτια, ποῦ κάνει τὸν τολμηρὸ καὶ θέλει καὶ καλὰ νὰ παίξῃ τὸ ρόλο τοῦ θύματος, ἔρχεται κοντὰ μου καὶ μοῦ λέει μὲ ὕφος ἠλίθιον... (στὸν Κωστῆ). Παπποῦ... κάνε σὺ μιὰ στιγμὴ αὐτὸ τὸ ρόλο...

Δέσπ. (τὴνε μαλλώνει). Νίτσα!..

Κωστ. (χαμογελᾷ). Εὐχαριστῶ πολὺ!..

Νίτσα. Καλά! Δοιπόν, θὰν τὸν κάνω μόνη μου. (Μὲ κωμικὸ ὕφος).
« — Δεσποινίς, ἀπόψε εἰστε γοητευτικὴ!.. Ἡ ρόξ τουαλέττα σας

σᾶς κάνει ἴδια μὲ τὸ τριανταφυλλάκι τῆς «Σωτηρίας» καὶ θὰ ἦμουν εὐτυχῆς νὰ σᾶς καρφώσω στὸ στῆθος μου!..» (μὲ τὴ φρυσκίη της φωνή). Καὶ τότε μένα μοῦρχεται νὰν τοῦ πῶ... (στέκεται).

Δέσπ. (καταμαγεμένη). Τί;... τί;... τί;...

Νίτσα. «— Τὸν κακό σου τὸν καιρό, κύριε!» (ξεκαρδίζεται).

Δέσπ. (τῆρε μαλλώνει). «Α, μὰ τὸ ξέρεις πῶς εἶσαι πολὺ κακομαθημένη;

Νίτσα. «Ὅταν θέλω. Καὶ γιὰ νὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω, ἀποκρίνομαι στὸν καθαλλιέρο μου μὲ ἀνάλογη κουταμάρα: (πονηρὰ) «— Προσέξτε κύριε, γιατί ἀγκυλώνω!» «Ἄξαφνα μὲ τραβᾷ ὁ μπαμπᾶς: «— Νίτσα, σοῦ συνιστῶ τὸν κύριο... Βαρελάκη» ἄς ποῦμε. (μιμνεῖται) «— Δεσποινίς!» «— Κύριε!..» (ὑποκλίνεται κάθε φορά). «Ὁ κύριος εἶνε λεπτός, χλωμός, ἀντίθετος μὲ τὸ ἔνομά του... (μὲ λαχτάρα) — καὶ πρὸ πάντων νέος!.. Μαλλιά καστανόξανθα, πρόσωπο ἐρωτευμένο... ὕφος Παπαρρηγοπούλειο!.. Ἡ χειραφία μας εἶνε θερμὴ, οἱ ματιές μας διασταυρῶνονται σὰ σπαθιά!.. (μὲ θεατρικὴ χειρονομία:) Εἰδύλλιο!..

Δέσπ. Μά, ποῦ τᾶμαθες ἐσὺ αὐτά;

Νίτσα. Καλά, καὶ τί ἔκανα τόσα χρόνια ἐσωτερικὴ;... (μιμνεῖται πάλι) «— Δεσποινίς, θὰ μοῦ προσφέρετε αὐτὸ τὸ βάλς;» «— Εὐχαρίστως, κύριε!» (μὲ τὴ φρυσκίη της φωνή). Μὲ παίρνει στὸ μπράτσο του... ἢ μουσικὴ ἀρχίζει ἓνα γλυκὸ βάλς... «Ἄχ, τὸ βάλς!.. Μοῦ φαίνεται πῶς θὰ εἶνε τὸ πρελούτιο τῆς ἀγάπης! Σὲ νανουρίζει... Ὁ καθαλλιέρος σου σὲ κρατεῖ σὰν πούπουλο προσεχτικὰ... Οἱ καρδιές χτυποῦν δυνατὰ... τὰ γόνατα λύνονται... μιὰ φωτιά σὲ καίει!.. «Ἄξαφνα ζαλίζεσαι, γέρνεις στὸν ὄμο του κι' ἐκεῖνος σοῦ ψιθυρίζει: «σ' ἀγαπῶ... σ' ἀγαπῶ...» Ὁρισμένως ἀπόψε θὰ σᾶς ἔρθω ἀρραβωνιασμένη!.. (ἀρχίζει νὰ χορεύῃ σὰν πεταλοῦδα σιγομουρμουρίζοντας μιὰ βάλς, ἐνῶ ἡ γιγιά της καὶ ὁ παλλοῦς ἔχουν σιραφῆ καὶ τὴν παρακολουθοῦν. Ἡ Νίτσα χορεύοντας φτάνει στὴν κεντρικὴν εἴσοδο, κι' ἐξαφανίζεται ἀνάμεσ' ἀπὸ τὴν πορτιέρα).

(Ὁ Κωστῆς καὶ ἡ Δέσποινα μένουσιν ἠμπεροσιοναρισμένοι. Μικρὴ σιγή. Ὁ Κωστῆς ἀκουμπᾷ τὸ κεφάλι πίσω στὴν πολυθρόνα, καὶ κυτιάζει στὸ κενό. Ἡ Δέσποινα ἀκουμπᾷ τὸ ἓνα χέρι στὰ γόνατα καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὸ χαϊδεύει ἀκολουθῶντας κάποια της σκέψη).

Δέσπ. (σὲ λίγο), Πάει, ἔφυγε...

Κωστ. Ὅπως φύγανε καὶ τὰ νιάτα μας...

Δέσπ. (μὲ θλίψη). «Ε...

Κωστ. Λυπᾶσαι γι' αὐτό;

Δέσπ. Ὅσο νᾶνε...

Κωστ. Μπᾶ!... ἐγὼ καθόλου! βιάζομαι μάλιστα νὰ τελειῶνω μιὰ ὄρ' ἀρχήτερα... Θυμοῦμαι... «Ε, μιὰ φορά ἔστηνα κουθέντα μὲ τὰ σύννεφα... μὲ τ' ἀστέρια... Τώρα νοιώθω σὰ νὰ μὲ τραβᾷ καὶ τι κάτω, χαμηλά, χαμηλά... (ἀκολουθεῖ τίς λέξεις χαμηλώνον-

τας τὸ χέρι πρὸς τὴ γῆ). Τώρα βρίσκομαι σὲ ἀνταπόκριση μὲ τὸ χῶμα... (παύση). Τίποτα πιά δὲ μοῦ κάνει ἐντύπωση, οὔτε ἡ λύπη, οὔτε καὶ ἡ χαρά. Ἐσένα; (τὴν κυτιάζει).

Δέσπ. (κουνεῖ τὸ κεφάλι σὰ νὰ μιλήῃ στὸν ἑαυτὸ της). Καλὰ λές, καϋμένε!...

Κωστ. Συλλογιζομαι πὼς ἔτσι θὰ εἶνε καὶ ὁ Θεός: ἀσυγκίνητος στὶς λύπες καὶ στὶς χαρὲς τῶν πλασμάτων του. Μοῦ φαίνεται πὼς μπορῶ νὰν τὸν ἀντικρύσω σὰν ἴσος πρὸς ἴσον!..

Δέσπ. (θαυμάζει). Νοιώθεις τὸν ἑαυτὸ σου τόσο δυνατὸ καὶ τόσο ἥσυχο;!

Κωστ. Ἄν ἡ ἀδιαφορία εἶνε δύναμις... ἔ, τότε ναί! Καὶ γιὰ νὰ δῆς... Νά! θυμᾶμαι συχνὰ τὴν πεθαμένη μας κόρη καὶ δὲ θλίβομαι πιά. Μάλιστα νομιζῶ πὼς, καθὼς εἶμαι ἔτσι ἑτοιμος γιὰ τὸ τελευταῖο ταξίδι, κάπου θὰν τὴν ἀπαντήσω.

Δέσπ. Γιατί νὰ θλιδῶμαστε πιά ἑμεῖς; Τώρα πρέπει οἱ ἄλλοι νὰ θλιδῶνται γιὰ μᾶς...

Κωστ. Μήπως μᾶς ἔμεινε καὶ καμμιὰ εὐχαρίστηση στὴ ζωή;... Ὡς καὶ ὁ ὕπνος μᾶς ἀρνιέται. Ὅλη τὴ νύχτα σχεδὸν μένω ἀγρυπνος μὲ χίλιους πόνους σ' ὄλο μου τὸ κορμί...

Δέσπ. (εἰρωνεύεται τὴν παροιμία). «Χαρά στὸ γέρο π' ἀγρυπνᾷ...»

Κωστ. Ἐ, λόγια... Ἐγὼ βλέπω πὼς δὲ μᾶς μένει πιά καμμιὰ χαρά...

Δέσπ. Μᾶς ἔμεινε μιὰ... Ἐξέχασες πὼς ἀνάμεσα στὴ ζωὴ ποῦ ἔγεινε ξένη γιὰ μᾶς, ἔμείναμε οἱ δυὸ μας κοντά, κοντά, σὰ δυὸ καλοὶ σύντροφοι; (μικρὴ παύση). Κι' ἂν ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ μας λείψῃ...

Κωστ. Ἐ... τὸ σκοινὶ ποῦ μᾶς δένει εἶνε τόσο κοντὸ ποῦ γρήγορα θὰ τραβήξῃ καὶ τὸν ἄλλο! (μεγάλῃ παύση). Καὶ νὰ συλλογιζωμαι πὼς μπορούσαμε νὰ εἶχαμε χωρίση ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια!

Δέσπ. (ξαφνιαίνεται). Ἐ;

Κωστ. Ναί... εἶνε μιὰ ἱστορία...

Δέσπ. (ἐνδιαφέρεται). Δὲ μοῦπες ποτὲ τίποτα!..

Κωστ. Ναί... δὲν ἤῤρα τὴν κατάλληλη στιγμή...

Δέσπ. Μπᾶ;...

Κωστ. Ναί. Κι' ἄμα θὰ στὴν πῶ, θὰ μοῦ φανῇ πὼς κατέβηκα πιά καὶ τὸ τελευταῖο σκαλοπάτι τῆς ἀνθρώπινης ἀδυναμίας.

Δέσπ. (παίρνει τὴ στάση τοῦ ἀνθρώπου ποῦ ἐτοιμάζεται ν' ἀκούσῃ). Γιὰ λέγε...

Κωστ. (ἤρεμος πάντα). Θυμᾶσαι ποῦ κάποι' ἔφυγα γιὰ τὴν Αἴγυπτο;

Δέσπ. Βέβαια, θυμᾶμαι.

Κωστ. Πόσα χρόνια πᾶνε ἀπὸ τότε;...

Δέσπ. Στάσου νὰ σοῦ πῶ... (προσπαθεῖ νὰ θυμηθῇ)... καμμιὰ τριανταριά...

Κωστ. Τριάντα δυὸ, γιὰ τὴν ἀκρίβεια. Δηλαδή, ἕξῃ χρόνια μετὰ τὸ γάμο μας. Ἐέρεις γιατί ἔφυγα;

ΔΥΣΚΟΛΟΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ
(Έργον τοῦ V. marais-Milton)

Δέσπ. Πήγες ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας...
Κωστ. Ναί... αὐτὸ ἦτανε πρόφαση. Ἐγὼ ἐστενοχώρησα τὸ
 διευθυντὴ νὰ μὲ στείλῃ.

Δέσπ. Μπᾶ;... γιατί;

Κωστ. Γιὰ ν' ἀκολουθήσω μιὰ θεατρίνα.

Δέσπ. (παραξενεύεται, ἀλλὰ δὲν πειράζεται). Τί λές;!..

Κωστ. Σοῦ φαίνεται γελοιο;

Δέσπ. Καθόλου!.. (μὲ κάποια ρέμβη). Ἡ ζωὴ ἔχει τέτοια ἐπει-
 σόδια...

Κωστ. (ἰμπροεσιονάρεται). Ἄ!.. (μικρὴ παύση. Τραβάει τὸ τσα-
 γερό καὶ βάζει τὶς παλάμες του ἀπ' ὄξω γιὰ νὰ δῆ ἂν εἶνε ζεστό τὸ
 ἀπομεινέσμενο χαμομηλί).

Δέσπ. (γυρίζει καὶ τὸν κυτιάζει). Τί κάνεις ἐκεῖ;

Κωστ. Κρύωσε αὐτὸ τὸ χαμομηλί. Δὲν τὸ βάζεις στὸ μαγκάλι
 νὰ χλιάνῃ λιγάκι;

Δέσπ. (παίρνει τὸ τσαγερό, τὸ βάζει στὸ μαγκάλι. Κάθεται σ' ἓνα
 σκαμνάκι καὶ ζεσταίνει τὰ χέρια της ἀπάνω ἀπ' τὴ φωτιά. Σιγῆ).
 Λοιπὸν;

Κωστ. Ἄ, ναί... Θυμᾶσαι τὴ βιεννέζικη κομπανία πού εἶχε
 ῥθῆ τότε;

Δέσπ. (καθισμένη πάντα κοντὰ στὸ μαγκάλι). Ναί, βέβαια!..
 πῶς... τὴ θυμᾶμαι.

Κωστ. Τὴν πρῶτα τὴ θυμᾶσαι; τὴ Μαρίχεν Φίσσερ πού εἶχε
 ξετρελάνῃ ὅλον τὸν κόσμον;

Δέσπ. Καλέ, πῶς δὲν τὴ θυμᾶμαι, ἀφοῦ εἶχε ξετρελάνῃ κι' ἐμένα;

Κωστ. Ἐ, ... αὐτὴν ἀκολούθησα στὴν Αἴγυπτο.

Δέσπ. (φέροντας τὸ τσαγερό). Δὲν εἶνε παράξενο. (τοῦ χύνει τὸ
 ζεστό σιὸ φλυτζάνι).

Κωστ. (τὴν κυτιάζει ἀνακαιώνοντας τὸ χαμομηλί μὲ τὸ κουταλάκι).

Δέσπ. (τοῦ ρίχνει μιὰ κουταλιά ζάχαρη).

Κωστ. (δοκιμάζει).

Δέσπ. Εἶνε καλό;

Κωστ. Καλό. Φτάνει.

Δέσπ. (παίρνει πάλι τὴ θέση της).— Γι' αὐτὸ λοιπὸν εἶχες βαλθῆ
 τότε νὰ μάθῃς Γερμανικά;

Κωστ. Γι' αὐτὸ...

Δέσπ. (μὲ γεροντικὸ γέλιο). Χί, χί, χί!.. νὰ καὶ τὸ καλὸ μέρος
 τῆς ἱστορίας σου. Ἐγείνε ἀφορμὴ νὰ μάθῃς μιὰ γλωσσο. «Ἄϊν,
 τσοᾶϊ, ντραϊ»... (γελᾷ πάλι). Χί, χί!.. θυμᾶσαι;

Κωστ. (χαμογελᾷ). Ναί... θυμᾶμαι... Μὰ τὸ κακὸ μέρος ἦταν
 περισσότερο!..

Δέσπ. Ἄ!.. ἔγείνε κανένα κακὸ;

Κωστ. Μὰ βέβαια... τὴν εἶχ' ἀγαπήσῃ!

Δέσπ. Μὰ αὐτὸ εἶνε καλό, καῦμένε!

Κωστ. (τὴν κυτιάζει σὲ λίγο). Στάσου νὰ δῆς... Ἡ Μαρίχεν
 ὕστερ' ἀπὸ ἓνα μῆνα, ἐπειδὴ εἶδε, λέει, πῶς εἶχα καλὴ φωνή, μοῦ

ζήτησε κάτι τι φοβερό: να βγῶ, λέει, στή σκηνή μαζί της!.. αλλοιῶς, ἂν δὲν ἐδεχόμουν, θὰ ἐσήμαινε ὅτι δὲν τὴν ἀγαποῦσα, λέει. (μὲ ἀπλόητητα). Ἦθελε νὰ μὲ ξεφορτωθῆ, κατάλαβες;...

Δέσπ. (μὲ ὕφος ἐπιπληχτικό). Δὲν πιστεύω νὰ ἐδέχτηκες!..

Κωστ. Κύρι' ἐλέησον!.. αὐτὸ μούλειπε!..

Δέσπ. Εἶπα κι' ἐγὼ... Μὰ, τέλος πάντων, δὲ βλέπω κανένα κακό.

Κωστ. Μὰ πῶς;... δὲ σοῦ εἶπα;... τὴν εἶχα ἄ-γα-πή-ση!..

Δέσπ. Ἄ, ναί... λοιπόν;

Κωστ. Λοιπόν... ἐκείνη ἐπέμενε, ἐγὼ, φυσικά, ἀρνήθηκα... σὸ τέλος ἔπεσα στὰ πόδια της κλαίγοντας! Τὸ πιστεύεις;! (σὰ νὰ μιλῆ σὶν ἑαυτὸ του). Μὴ χειρότερα!.. (ἐξακολουθεῖ). Ναί!.. ἔπεσα, σύρθηκα στὰ πόδια της, ἔκλαψα!.. Αὐτὴ τίποτα!.. Μοῦ ἐδήλωσε κατηγορηματικά ὅτι, ἀφοῦ δὲν αἰσθανόμουν τὴ δύναμη, λέει, νὰ κάνω μιὰ τέτοια θυσία γι' αὐτήν, δὲ μπορούσε πιά νὰ μὲ βλέπη καὶ μοῦκλεισε τὴν πόρτα, μ' ἐδιώξε πρόστυχα... σὰν παλιόσκυλλο!.. τὸ πιστεύεις;

Δέσπ. Τὴ σιχαμένη!.. Δὲν τῆς ἔδινες δέκα μουντζες;

Κωστ. (ἀνακινεῖται σὸ κάθισμά του καὶ τὴν κυττάζει παράξενα. Μικρὴ παύση. Παίξει τὰ δάχτυλά του ἀπάνω σὸ τραπέζι συλλογισμένος. Ἐπειτα): Μπᾶ... πῆρα τὴν ἀπόφαση ν' αὐτοκτονήσω.

Δέσπ. (ἀνακάθεται, βάζοντας καὶ τὰ δύο της χέρια σὰ μισοκλειστά τῆς πολυθρόνας. Δυνατά:) Χριστὸς καὶ ἡ Παναγία!

Κωστ. Τί φωνάζεις; Δὲν αὐτοκτόνησα! (χαμογελᾷ).

Δέσπ. (ἤσυχη τώρα). Ναί... μὰ τί θὰ τράβηξες!..

Κωστ. Δὲ βαριέσαι!.. Εἶν' ἀλήθεια, πῶς τότε ὑπέφερα πολὺ, πάρα πολὺ... Θυμᾶμαι, ὅταν γύρισα στὴν κάμαρά μου, κλειδῶσα τὴν πόρτα, πῆρα τὸ πιστόλι μου... τὴ στιγμή πού τὸ σήκωνα, ἄξαφνα κάποιος μοῦ χτύπησε τὴν πόρτα.!

Δέσπ. (ἀμέσως). Ἦταν αὐτή!...

Κωστ. (χαμογελᾷ). Μμ!.. τὸ ἴδιο νόμισα κι' ἐγὼ, αλλοιῶς δὲ θᾶνοιγα καὶ γρήγορα θᾶμενες χήρα. Ξέρες ποιὸς μ' ἔσωσε ἀπὸ κείνο τὸ ρεζιλίκι; γιατί μιὰ αὐτοκτονία γιὰ τέτοιες ἀφορμές, στὴ θέση τῆ δικῆ μου εἶνε σωστὸ ρεζιλίκι. Ἔ;... ξέρεις;...

Δέσπ. (κουνεῖ τὸ κεφάλι ρωτῶντας μὲ τὸ βλέμμα).

Κωστ. Τὸ παιδί μας, πού τὸ περιμέναμε ἕξι χρόνια.

Δέσπ. Ἔ;...

Κωστ. Ναί! νὰ πῶς: ὅταν ἄνοιξα τὴν πόρτα μοῦ δῶσανε ἓνα τηλεγράφημα ἐπεῖγον μὲ ἀπάντηση πληρωμένη. Τὸ διαβάζω σὰ χαμένος: «Ἐγείνες πατέρας. Ἀγόρι. Δέσποινα κινδυνεύει».

Δέσπ. (πού τώρα καταλαβαίνει). Ἄ, ἄ...

Κωστ. Ναί. Μ' ἐπιασε τότε μιὰ ἀλλόκοτη συγκίνηση' κάτι σὰ λαχτάρα ἀμολόγητη. Μοῦ φάνηκε ἄξαφνα πῶς ἔβλεπα μπροστά μου τὸ γυιό μου, ὄχι μωρό, ἀλλὰ ἄντρα μεγάλο, σοβαρό, νὰ μὲ συντριβῆ μὲ τὸ ἦρεμο βλέμμα του, καὶ ντράπηκα μιὰ ντροπὴ πού θὰ μπορούσε νὰ ῥθῆ ὕστερ' ἀπὸ εἴκοσι-τριάντα χρόνια. Ἐπέσα

ἀπάνω στό κρεββάτι μου, ἔκλαψα, δάρθηκα, δάγκωσα τὰ χέρια μου μὲ ἀπελπισία... Ἐπειτα καὶ ἡ φράσις ἐκείνη: «Δέσποινα κινδυνεύει» μὲ τρόμαξε... δὲν ἤθελα νὰ σὲ χάσω καὶ λιγοφύχιασα. Μ' ἐπίασε σὰν τρέλλα!.. Μοῦρθε νὰ κατέβω στὴν Ἀλεξάντρεια, νὰ πέσω στὴ θάλασσα, νὰ κρεμαστῶ μὲ τὰ δόντια σὲ κανένα βαπόρι καὶ νὰ φτάσω ἐδῶ μιά ὥρ' ἀρχήτερα! (μικρὴ παύση). Θυμᾶσαι τὰ χάλια μου, ὅταν γύρισα;

Δέσπ. Ναί. Ὅλοι εἶπανε ὅτι σὲ πείραξαν οἱ ζέστες τῆς Αἰγύπτου.

Κωστ. Μμ... καὶ μὲν Δέσποινα!.. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴν δὲ μποροῦσα νὰ σὲ βλέπω... μοῦκανες κακό... (σηκῶνεται καὶ βηματίζει ἀργὰ - ἀργὰ).

Δέσπ. Ὅχι δά!..

Κωστ. (σιέκεται). Ναί... δηλαδή... ἔτσι... δὲ μποροῦσα νὰ καθορίσω τί ἀκριβῶς γινότανε μὲς στὴν ψυχὴ μου' ἐκεῖνο ὅμως πὺ κυριαρχοῦσε μέσα μου ἦταν ὁ φόβος νὰ μὴ σὲ χάσω... ἦσουν καὶ τι δικό μου...

Δέσπ. Res, ὅπως μοῦ ἔλεγες.

Κωστ. Ναί... πρᾶγμα μου. Καὶ ἦσουνά τόσο καθαρὴ πὺ ἐνοιωθα τὸν ἑαυτό μου ἐξευτελισμένο μπροστά σου.

Δέσπ. Καὶ σ' ἀγαποῦσα κι' ὅλας!

Κωστ. Ναί... ὅμως κι' ἐγὼ σ' ἀγαποῦσα, γιὰτὶ ἐσὺ δὲ μ' ἐπιβουλεύτηκες ποτέ, σὲ τίποτα!

Δέσπ. Ποτέ!

(Παύση).

Κωστ. (ἔρχεται πάλι στό κάθισμά του). Θυμᾶσαι πὺ ζήτησα τότε ξεχωριστό δωμάτιο;

Δέσπ. Πῶς;...

Κωστ. Ἐ, ἐκεῖ κλεινόμουνα κι' ἔκλαιγα, ἔκλαιγα!.. Ἐνοιωθα ἔναν ἐχθρὸ μέσα μου καὶ προσπαθοῦσα νὰ τὸν νικήσω. Φαντάσου!.. τὴν ἀγαποῦσ' ἀκόμη τὴ λεγάμενη!

Καὶ οἱ δυὸ (γελάει). Χί, χί, χί!..

Κωστ. Μὰ νὰ σοῦ πῶ, ὅστερ' ἀπὸ καιρὸ, ἡ ἀνάμνησή της ἄρχισε νὰ μοῦ γίνετ' ἐνοχλητικὴ σὰν ἀλογόμυγα. Ἐγὼ τὴν ἐδιωχνα, ἐκείνη δὸς' του!.. Ἀπελπισία εἶνε ὁ ἄνθρωπος!..

Δέσπ. Ὅσπου πιά τὴν ξέχασες...

Κωστ. Μπᾶ!.. Πῶς τὴν ξέχασα, ἀφοῦ καὶ τὴν ἀκόμη τὴ θυμοῦμαι. Μόνο πὺ σιγὰ-σιγὰ ἄρχισε νὰ μοῦ φαίνεται γελοῖο τὸ πρᾶγμα καὶ τώρα πιά ἀδιάφορο, ἐντελῶς ἀδιάφορο... Νά, πιάσε τὰ χέρια μου... (ἀπλώνει κατ' αὐτὴν τὸ χέρι του).

Δέσπ. (πιάνοντάς το). Ναί, εἶνε κρῦο.

Κωστ. Καὶ σκληρό. Ἐτσι εἶνε καὶ ἡ καρδιά μου. Τίποτα πιά δὲ μοῦ κάνει ἐντύπωση. Ἐκλείσαν ὅλες οἱ πηγές. (Παύση. Ὁ Κωστὴς παίρνει τὸ κομπολόι του καὶ τὸ ξεκοκκίζει. Σὲ λίγο). Δὲ σὲ πείραξε ἡ ἱστορία μου...

Δέσπ. Ἄ, μπᾶ!.. Παλιὰ πράματα πιά!.. Τί νὰ μὲ πειράξῃ!.. Ἄν μοῦ τῶλεγες τότε...

Κωστ. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ ποτὲ δὲ σοῦ εἶπα τίποτα, ἂν καὶ πολλές φορές μοῦ ἦρθε στὴν ἄκρη τῆς γλώσσας· ἀλλὰ συλλογιζόμενον πὼς ἦσουν γυναῖκα μου...

Δέσπ. Καὶ ὅτι σ' ἀγαποῦσα.

Κωστ. Καὶ πὼς μποροῦσες νὰ μ' ἀφήσῃς...

Δέσπ. Ἢ καὶ νὰ σκοτωθῶ...

Κωστ. Ναί;

Δέσπ. (χωρὶς νὰ τὸν κοιτάξῃ). Ναί! Ὑστερα μάλιστα ἀπὸ μιὰ περιπέτεια, λιγώτερο ὅμως πεζῆ ἀπὸ τὴ δική σου... μιὰ περιπέτεια γεμάτη ποίηση.

Κωστ. (στρέφεται καὶ αὐτὴν ἀπότομα καὶ πετᾷ μὲ ὀρμὴ τὸ κομπολόϊ σὸ τραπέζι).

Δέσπ. (ξαφνιάζεται). Τί εἶνε; τί ἔπεσε;

Κωστ. (μὲ προσποιητὴ ἀδιαφορία). Ἄ, τίποτα... τὸ κομπολόϊ μου ἦτανε.

Δέσπ. Ἄ!...

(Παύση).

Κωστ. (σηκώνεται κι' ἔρχεται σὸ παράθυρο τοῦ δρόμου. Ἀνασηκώνει τὸ μερσιεδάκι). Μωρ' ἐρημιὰ ἔξω!

Δέσπ. Χιονίζει ἀκόμῃ;

Κωστ. Μμ... ποῦ καὶ ποῦ πέφτει κανένα χιονάκι...

Δέσπ. Ἐγὼ εἶπα τοῦ Χρήστου νὰ γυρίσουν ἀπὸ τὸ χορὸ ὅσο μπορεῖ γρηγορώτερα.

Κωστ. Μὰ ἀφοῦ ἦταν ἀδιάθετος, τ' ἤθελε τώρα τὸ χορὸ;...

Δέσπ. Ἐ... γιὰ νὰ μὴ χαλάσῃ τὸ χατῆρι τῆς Νίτσας... Μοῦπε ὅμως πὼς θὰ κάνῃ μιὰ βόλτα καὶ θὰ γυρίσουν πολὺ γρήγορα.

Κωστ. Κι' ἔχει ἓνα ξεροβόρρι!.. (Ἐρχεται ἀπάνω ἀπὸ τὸ μαγάκι καὶ ζεσταίνει τὰ χέρια του). Ἔτσι λοιπόν, Δέσποινα, σοῦ ἔτυχε καὶ σένα κάποια περιπέτεια;...

Δέσπ. Ἄ, ναί... (μικρὴ παύση). Δὲ μοῦ λές, Κωστῆ, θυμᾶσαι ἀκριβῶς πότε ἔφερε τὰ δαχτυλίδια τοῦ ἀρραβῶνα μας;

Κωστ. Τὴν παραμονὴ τοῦ γάμου μας.

Δέσπ. Γιατί;... θυμᾶσαι;

Κωστ. Γιατί ὄλο ἀνέβαλλες τὸ γάμο...

Δέσπ. (οἶχνει τὸ κεφάλι πίσω στὴν πολυθρόνα καὶ ἀκολουθεῖ τὶς ἀναμνήσεις της). Εἶρεις γιατί;

Κωστ. Ἐλεγες πὼς ὑπέφερες ἀπὸ πονοκεφάλους, ζάλες... (κάθεται πάλι στὴ θέσι του).

Δέσπ. Μμ... προφάσεις... προφάσεις... Ἀγαποῦσα ἄλλοτε...

Κωστ. (Ξαφνιάζεται. Γιὰ νὰ κρύψῃ τὴν ἐντύπωσή του, σκεπάζει μὲ τὸνα χέρι τὰ μάτια του, ἀκουμπώντας μὲ τὸν ἀγκῶνα σὸ τραπέζι. Δὲ λέει τίποτα).

Δέσπ. Πόσα χρόνια!.. Κι' ὅμως θαρῶ πὼς εἶνε χτές!.. Ἦταν ἀνοιξη... φοροῦσα σὸ στήθος ἓνα κόκκινο τριαντάφυλλο καὶ μάλιστα θυμᾶμαι πὼς τὴν ὥρα ποῦ μοῦ περνοῦσες τὴ βέρα σὸ δάχτυλο, μοῦπες πὼς ἔμοιαζα σὰν εἰκόνα τοῦ Βαττώ. Τὸ θυμᾶσαι;

Κωστ. (κατεβάζει τὸ χέρι). Ποῦ νὰ θυμᾶμαι!..

Δέσπ. Ἡμouνα σωστὰ εἰκασί χρονῶ. Τὴν ἡμέρα ἐκείνη, νά! ἐδῶ ποῦ κάθομ' ἐγώ, καθόταν ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μου... ἐγώ, θυμᾶμαι, ἔπαιζα πιάνο... καὶ ὁ ξάδελφός μου ἔ Φίλιππος μοῦ γύριζε τὴν παρτιτούρα... (κνιτάζοντας τὸν Κωστῆ). Τὸν θυμᾶσαι τὸ Φίλιππο;

Κωστ. Μὰ δὲν ἔχομε καὶ πολλὰ χρόνια νὰν τότε δοῦμε...

Δέσπ. Ναί, ναί... Λοιπόν, ποῦ λές, σέ περιμέναμε. Ὁ καῦμένος ὁ πατέρας!.. τί ἐτράβηξε ὅσο νὰ πῶ τὸ τελειωτικὸ ναί!.. τί ἐτράβηξε!..

Κωστ. (τριβεῖ μὲ στενοχώρια τὰ χέρια στὰ μπροῖστα τῆς πολυθρόνας).

Δέσπ. (ἐξακολουθεῖ). Παντοῦ εἶχαμε λουλοῦδία. Νά! καὶ σ' αὐτὸ ἀκόμη τὸ τραπέζι. Τότε ἦτανε τοῦ σαλονιοῦ... τὸ κακόμοιρο!.. μαζὶ ἐγεράσαμε. (Χαϊδεύει τὸ τραπέζι. Παύση).

Κωστ. (ἀκουμπᾷ τὸ κεφάλι στὸ χέρι, μὲ τὰ μάτια κλειστά. Φαίνεται σὰ νὰ νυστάζει).

Δέσπ. (γυροῖ καὶ τὸν κνιτάζει). Κοιμᾶσαι;

Κωστ. Ὁχι δά! (δὲν ἀλλάζει στάση).

Δέσπ. Νύσταξες;

Κωστ. Λιγάκι... (Τὸ φῶς τῆς λάμπας ὅσο πάει λιγοστεύει).

Δέσπ. Καὶ ὅμως ἐμένα οἱ ἀναμνήσεις μὲ ζωηρεύουν! Δὲν εἶμαι πιά καὶ τόσο ἀναίσθητη!..

Κωστ. Μὰ ἐσὺ εἶσαι καὶ δέκα χρόνια νεώτερή μου... αὐτὸ δὲν εἶνε λίγο... Κι' ἔπειτα ἐγώ εἶμαι ὁ πιὸ δυνατός. Δὲν εἶπαμε πῶς τίποτα δὲ μοῦ κάνει ἐντύπωση;

Δέσπ. Ὅστε θὰ πᾶς νὰ πλαγιαῖσῃς;

Κωστ. Ἄ, μπᾶ... καθόλου!.. Ἡ διήγησή σου μὲ νανουρίζει.

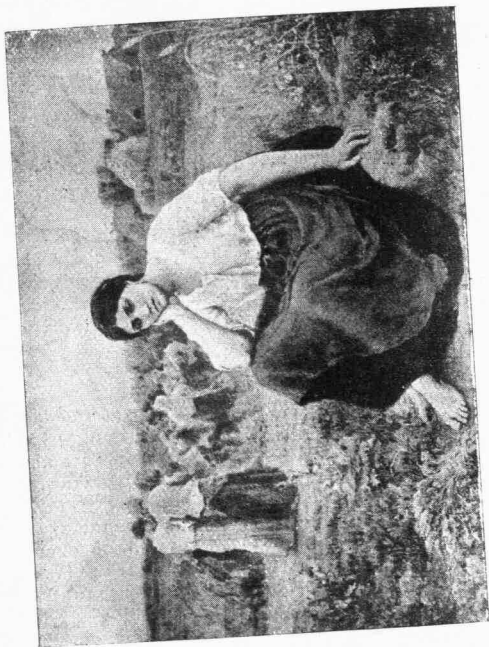
Δέσπ. (συνεχίζει). Λοιπόν, ἐσὺ πάντα φοροῦσες γκριζὰ ρούχα, ἄσπρες γκέτες κι' ἄσπρο λουλοῦδι στὴ μπουτονιέρα. Θυμᾶμαι... μόλις χτύπησε τὸ κουδούνι, ἔκανα νὰ σηκωθῶ γιὰ νὰ σ' ἀνοίξω' μὰ ὁ Φίλιππος μ' ἐκράτησε στὸ κάθισμά μου ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ μοῦ εἶπε: (μιμεῖται:) «— Κἀθισ' ἐκεῖ!» Στὸ δεῦτερο κουδούνισμα μοῦ λέει ὁ πατέρας, σὰ νὰ μὲ μάλλωνε: «— Μὰ δὲν ἄκουσες; Ἦρθε ὁ ἀρραβωνιαστικὸς σου! Πήγαινε νὰν τοῦ ἀνοίξης ἐσὺ!..» Γύρισα, κύτταξα τὸ Φίλιππο... «— Κόπιασε!» μοῦ λέει ἀπότομα μὲς ἀπ' τὰ δόντια του. Λοιπόν, ποῦ λές... αὐτὸς ἦτανε...

Κωστ. (ἀνασηκώνει ἀπότομα τὸ κεφάλι). Ἔ;!.. (ἀστραπὲς περνοῦν ἀπὸ τὰ μάτια του).

Δέσπ. Ναί!.. δὲν εἶνε γιὰ γέλια;... Εἴμαστε, βλέπεις, παιδιὰ τότε. Μὰ τί σκηνὲς μοῦκανε!.. Ἦθελε νὰ σκοτωθῆ... ἔλεγε πῶς θὰ σκοτώσῃ ἐσένανε... Ὅς καὶ τὸ δαχτυλίδι μοῦ τῶθγαλε ἀπ' τὸ χέρι καὶ πῆγε νὰν τὸ πετάξῃ, νά, ἀπὸ κεῖνο ἐκεῖ τὸ παράθυρο. (Γυροῖ καὶ δειχνεῖ τὸ παράθυρο τοῦ κήπου).

Κωστ. (δὲ γυροῖ). Χιτυπάει ἀνυπόμονα τὰ δάχτυλα στὸ τραπέζι).

Δέσπ. (ἐπιμένει). Θὰν τὸ πετοῦσε στὸν κήπο, ἀπὸ κεῖ... (τὸν κνιτάζει) στὴ στέρνα, κατάλαβες;

ΑΝΑΤΑΥΣΙΣ.—(Ἔργον τοῦ Jules Breton

Κωστ. (άνυπόμονα). Ναί, ντέ!..

Δέσπ. (έξακολουθεῖ εύχαριστημένη). Μά, έννοια σου, καί τοῦ τὸ πῆρα!.. (τὸ κυτιάζει). Τὸ κακόμοιρο! Ἔλυωσε κι' αὐτὸ σάν κι' έμένα!.. Δέν έμεινε παρά μιὰ στενή λουριδίτσα... Μά, ὡς τόσο, μέσ στή λουριδίτσα αὐτὴ έχει χωρέσει ὄλη μας ἡ ζωὴ!.. κι' έτσι, ὅπως τὴ βλέπω τώρα, μοῦ φαίνεται σάν τὴ στερνὴ ἀχτίδα τοῦ ἡλιου ποὺ χρυσώνει κάποιον ἥσυχον λιμανάκι!.. (μὲ θλίψη). Ἔ...

Κωστ. (σκεπάζει πάλι τὰ μάτια του).

(Παύση).

Δέσπ. (γυρίζει καί τὸν κυτιάζει. Πολὺ σιγά:) Κωστῆ... Κωστῆ... κοιμᾶσαι;

Κωστ. Ὅχι...

Δέσπ. Λοιπὸν ποὺ λές, τοῦ τὸ πῆρα καί τότε νὰ δῆς!.. Κλάμματα εκείνος, κλάμματα ἐγώ!.. Ἄλλὰ μοῦ έκανε κι' έμένα ὁ γάϊδαρος μιὰ πρόταση! : νὰ γείνω, λέει, δική του, γιὰ ν' ἀναγκάσῃ τὸν πατέρα...

Κωστ. (κατεβάζει τὸ χέρι στενοχωρημένος, ἀνήσυχος).

Δέσπ. (χωρὶς νὰν τὸν βλέπῃ). Ἄκους, τὸ μασκαρᾶ;!.. Ἦταν ὅμως κι' αὐτὸς παιδί... (χαμογελᾷ). Τί γελοῖος ποὺ ἦτανε!.. καί νὰ δῆς ποὺ μ' έβαλε νὰ ὀρκιστῶ πὼς σέ δυὸ χρόνια, ποὺ γινόταν πιά ἐνήλικος, θὰ ἐδεχόμουν ν' ἀφήσω, λέει, σένα καί ν' ἀκολουθήσω αὐτόν... Λοιπὸν σέ δυὸ χρόνια...

Κωστ. Ἔ...

Δέσπ. Γειά σας κ' ἦρθαμε!..

Κωστ. Μμ... (εἶνε πολὺ ἀνήσυχος καί τὴν κυτιάζει μὲ κακὸ μάτι).

Δέσπ. Τὸν ἄθλιο!.. δέν ἄφησε νὰ περάσῃ οὔτε μιὰ μέρα!.. (γυρίζει πρὸς τὸν Κωστῆ). Ξέρεις ποιά μέρα ἦτανε; Τότε ποὺ πήγατε μὲ τὸν πατέρα στὴν Κηφισσιὰ γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ σπιτιοῦ. Θυμᾶσαι;

Κωστ. (κουνεῖ τὸ κεφάλι). Ναί...

Δέσπ. Κανείς δέν ἦτανε σπίτι... Ἄχ!.. θυμᾶμαι τὴν τρομάρια μου... Ἐγὼ τὸν ἐδιωχνα, κι' αὐτὸς τίποτα!.. τὸ σκοπὸ του!.. «—Μοῦ χρωστᾶς!», φώναζε, «πρέπει νὰ πληρώσης!..» «Τώρα σ' ἀγαπῶ!.. Ἄπο τὴν ἡμέρα ποὺ παντρεύτηκες σ' ἀγαπῶ πιὸ πολὺ!..» κι' ἔνα σωρὸ τέτοιες ἀηδίες!.. «—Μὴ μ' ἀγγίξεις», τοῦ λέω, «γιατί φωνάζω τὸν πατέρα καί σέ πετάει: ἔξω σὰ σκύλλο!..» Ναί!.. ποὺ πατέρας!.. Ἔτρεμα ὀλόκληρη!.. Νὰ σοῦ πῶ ὅμως τὴν ἀλήθεια;... κάτι εἶχε μείνη στὴν καρδιά μου γι' αὐτόν...

Κωστ. (τὴν ἀκούει πολὺ ταραγμένος: τὰ μάτια του εἶνε μεγαλωμένα καί παίζει νευρικὰ στὸ χέρι τὴν πετσέτα).

Δέσπ. (έξακολουθεῖ, προσηλωμένη πάντα στὸ παρελθόν). «Μπᾶ, μπᾶ, μπᾶ!..», μοῦ λέει, «έχομε καί τέτοια;... Λοιπὸν, νά!.. ἐγὼ σ' ἀγγίξω καί σὺ φώναζε ὅσο θέλεις!..» Καί ὀρμᾶ, μ' ἀρπάζει στὰ δυνατά του μπράτσα, μὲ ρίχνει στὸν καναπέ...

(Ἡ διήγησή της κόβεται ἀπὸ ἓνα δυνατὸ κρότο. Ἐνῶ αὐτὴ μιλεῖ, ὁ Κωστῆς σηκώνεται, ἀρπάζει τὸν κερσοστάτη, κάνει νὰν

τὴ χτυπήσῃ, μὰ δὲν προφταίνει. Ὁ κερροστάτης πέφτει ἀπὸ τὸ χέρι του, σπάει τὸ φλυντζάνι καὶ ὁ Κωστῆς σωριάζεται στὴν πολυθρόνα μὲ τὸ κεφάλι πίσω).

Δέσπ. (πειέεται ὀλόρθη). Τί εἶνε; ... Κωστῆ!.. (καμμία ἀπάντησῃ). Κωστῆ!.. (ὄρμαίει, τὸν πιάνει, τὸν κουνεῖ ἀλαφρά). Κωστῆ, Κωστῆ... μ' ἀκοῦς;

Κωστ. (φαίνεται πὸς καὶ θέλει νὰ πῆ).

(Μπαίνει ἡ Νίτσα σιγὰ - σιγὰ μὲ σάρπα στὸ κεφάλι).

Νίτσα Μπα!... δὲν κοιμήθηκαν ἀκόμη; (πλησιάζει λίγο).

Δέσπ. (γρήγορα, μὲ λαχτάρα). Μ' ἀκοῦς, Κωστῆ, μ' ἀκοῦς; Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἐμπῆκε ὁ πατέρας καὶ...

Κωστ. (μ' ἓνα μικρὸ σπασμό, μένει μὲ τὸ κεφάλι πεσμένο στὸ στήθος).

Νίτσα (μιμικὴ σκηρῆ: βγάζει τὴ σάρπα τῆς μάνι - μάνι. Μένει κατάπληχτη). Παπποῦ!..

Δέσπ. (τοῦ ἀνασηκώνει μὲ προσοχὴ τὸ κεφάλι). Κωστῆ, χρυσέ μου σύντροφε... μ' ἀκουσε;

Νίτσα (πιάνοντας ἀλαφρὰ τὴ Γιαγιά τῆς ἀπ' τὸ μπράτσο:) Γιαγιά... ὁ Παπποῦς κοιμήθηκε... δὲ σ' ἀκούει πιά!.. (γονατίζει καὶ ἀκουμπώντας τὸ κεφάλι στὸ μπράτσο τῆς πολυθρόνας κλαίει).

Δέσπ. (τοῦ ἀγκαλιάζει τὰ γόνατα βαθιὰ πικραμένη). Γιατί νὰν τοῦ τὰ πῶ... γιατί νὰν τοῦ τὰ πῶ;... (κλαίει).

[Ἀ ὕ λ α ί α]

ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΔΑΦΝΗ

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΓΕΡΑΝΟΣ

Κάποιου λύκον τὸ λαιμὸ
ἓνα κόκκαλο εἶχε φράξει,
κι' ὁ καλὸς σου ἀπὸ πνιγμὸ
κόντευε νὰ τὰ τινάζῃ.

Μὰ γιὰ τύχη του καλὴ —
νά, ἓνας Γερανὸς στὸ πλάι·
καὶ ὁ Λύκος τοῦ μιλεῖ
καὶ βοήθεια τοῦ ζητάει:

— Γερανέ μου νὰ χαρῆς,
ἔλα, πρὶν τὰ κακαρώσω,
βγάλ' τὸ κόκκαλο ἂν μπορῆς
καὶ ρεγάλο θὰ σοῦ δώσω.

(Παράφρασις)

Μέσ' στοῦ Λύκον τὰ λαιμὰ
τὸ κεφάλι ἐκεῖνος μπάζει,
μὲ τὸ ῥάμφος πολεμᾷ
καὶ τὸ κόκκαλο τοῦ βγάζει.

— Τὸ ῥεγάλο δός μου, ντέ!
λέει τοῦ Λύκον· ἄειντε, γειά σου.
Καὶ αὐτός: — «Βρὲ κοντεντέ,
εἶσαι, λέει, μὲ τὰ σωσιά σου;

«Μωρὸ δὲν φτάνει ποῦ γερὸς
βγῆκες ἀπὸ Λύκον στόμα,
μόν' γυρεῖεις σοδαρωῶς
κι' ἄλλη πληρωμὴ ἀκόμα;

Κ. Φ. ΣΚ.